

BALATONI REGŐS.

M
173.263
SZLK

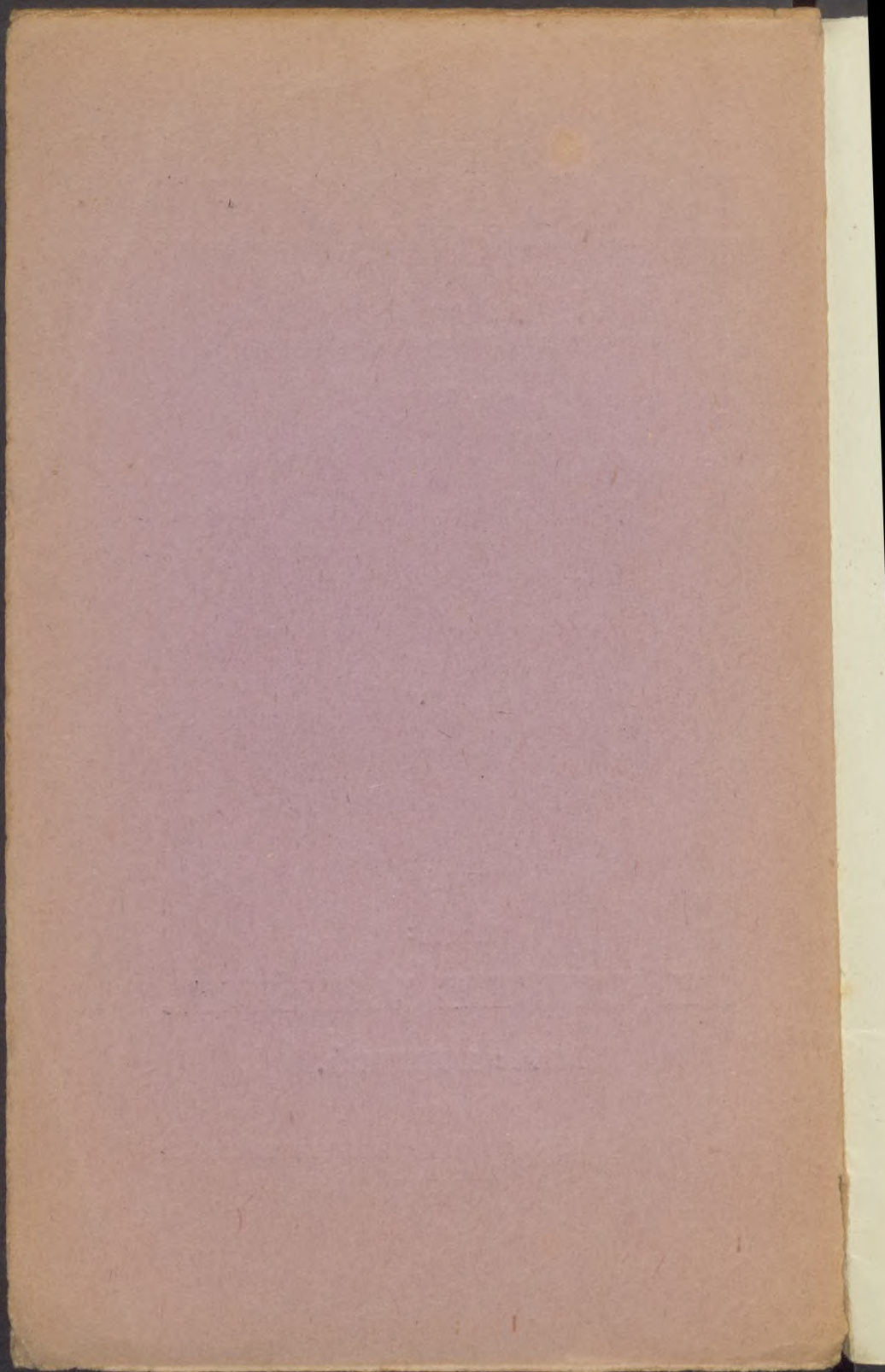
IRTA:

GY. CZIKLE VALÉRIA.

ÁRA: 1 PENGŐ.

1933

AZ ORSZÁGOS GÁRDONYI GÉZA IRODALMI TÁRSASÁG
KIADÁSA.

BALATONI REGŐS.

Handwritten signature and date:
1935

IRTA:

GY. CZIKLE VALÉRIA.

ÁRA: 1 PENGŐ.

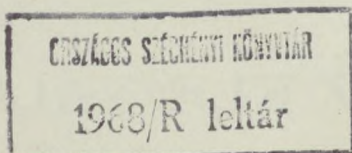
1933

AZ ORSZÁGOS GÁRDONYI GÉZA IRODALMI TÁRSASÁG
KIADÁSA.

Minden jog fenntartva és a szerzőt illeti.

M 173.263

Nyomatott:

Kovács József könyvnyomdájában, Rökk Szilárd-utca 38.

Felelős kiadó:

Az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság.

Terem a dal...

Terem a dal, mint madarak
Felharsanó trillázása,
Terem a dal, mint tavasznak
Rügyből bomló virágzása.

Terem a dal s száll, mint illat,
Mint napsugár zöld rét ölén,
Visz hajója, kikötsz vele
Az élet szirtes tengerén.

Terem a dal: vigasz, öröm.
Ki vetette? Ki aratja?
A kéréjét ki kötözi?
Ne kérdezd: az Isten adta.

Balaton.

Türkisz vagy? Smaragd vagy? Tán' opál, tűzverő,
Füldik habjaidban vihar, kósza felhő.
Köntösödön ragyog szivárványos mennybolt,
Ezüst záport szór rád a vándor, teli hold.

Napsugár özönben tükröd szikrázva ég,
Hermelinpaláستtal szenderít el a jég.
Tihany a koronád, uralkodsz, mint király,
Zsongó fodráidon röpköd ezer sirály...

Örvényes a mélyed, titokzatos, félő:
Bús rabéjszakánkban minden kincset érő.
A mi tengerünk vagy: szabadság és erő.
Kék tükröd Igéret, szent Magyar Jövendő!

Hajnalhasadás Balatonparton.

Harmatos hajnalon csevegő madarak
Korán ébresztenek.
Rózsailat száll be nyitott ablakomon,
S dombsorok kéklenek.
Pirkadó mennyboltra aranytenger ömlik,
Napvitorla ring-reng...
Báránfelhők fodra Balaton tükrében
Színpompázva mereng.
Messze a köváros, a hajsza, az iram,
— Gyógyulást keresek.
A sok nagy semmiért halálra rohantam
E rövid életet...!
Ahogy nézegetem lombok virulását,
Titkok ébredését:
Látva látom balga, izzó vágyódások
Kopár meddőségét...
Az ember léte csak hajnaltól estig tart,
Mégis lohol dőrén.
Nem tudja, hogy célját szegi az éjszaka,
S a Halál: Szent Törvény.
Nem tudja, hogy minden, amit fölépített,
Bábeltorony marad,
Csak az idő örök: áll... áll a nap alatt,
S mégis suhan, halad...

Kétbronzos fej.

Két bronzos fej... Ifjú élet.
Tekintetem rájuk téved.
Evező csap víz sodrára,
Naszád könnyű táncát járja.

Két bronzos fej... Ifjú s lány.
Ajkuk nevet, szemük vidám.
Amig nézem, megdöbbenek:
Utam honnan hova vezet?

Soha, mint ők, nem kacagtam,
A lét vizén elsuhantam.
Bús tutajon magam ültem,
S zátonyokra menekültem.

Vihar a Balatonon.

Tarajos a hullám, ezüsttajték fodra,
Poklot hány-vet örvény, villám korbácsolja.
Rian, zúg mennydörgés vészes zendülése,
Mint tűzszóró csaták ágyúdördülése.

Nyögnek a parti fák, ág a bokrot zúzza,
Pattanásig feszül szélvész ezer húrja.
Sikong, füttyül, vág, tör... harsan riadója,
Boszorkánytáncot rop víz, bérc, messze róna.

S néhány óra múlva... csalfa szép Balaton,
Mosolyogva hívsz, vársz, mint szeszélyes asszony,
Kinek, hogyha elül haragvó haragja,
— Szerelmes csókot ad édes, tüzes ajka.

Szivárvány.

Alkonyi nap lemenőbe'
Szivárványt ver a felhőkre.
Ékes szalag fut az égen,
Pír tündöklük síkon, bérceken.

Fák köntöse gyémánthímes,
Szép Balaton fodros, színes.
Halászegény sajkájába'
Nem csak hal ring a varsába'.

Piros kendő lebben, bomlik,
Karcsú derék símul, hajlik.
Szomjas ajak szomjas ajkon...
Suttogásuk szinte hallom.

Aranykorong a mennybolton
Alámerül napnyugaton.
Szivárvány ív fakúl, sápad,
...A sajkában éjre várnak...

Hé, cigány, húzd!

Hé, ropogós nótát húzzál, cigány pajtás, móré!
Tüzes bor van a kupámban, nem ragyavert hólé!
Korcsmárosné, gyöngyvirágszál, kendnek szól a
[nótám,
Nézzen meg jól, legény vagyok, nem csal meg a
[rózsám.

Kék Balaton sodrát járom, nádas kunyhó tanyám,
Szeretném, ha minden este szép asszony várna
[rám,
Sütne, főzne, csopakival töltené a kupát,
Csókot adna, csókot kérne... hé! te cigány,
[húzd hát!

Korcsmárosné, rozmaringom, hallgassa meg
[nótám,
Megverekszem a világgal, ha kend lesz a rózsám.
De ha nem ül az ölembe, s másnak adja csókját,
— Isten uccse, elhamvasztom nyalka fogadóját.

Balaton, ez a szerelem?...

Lelkemben új máglyák égnek,
Dalok lobbannak, szűz rózsák...
Szélvész rikoltoz odakünn,
Tépi dús lombok sudarát.

Régi szerelmek, új csókok,
— Kavarognak, mint fény és árny,
Gyertyalángok, ravatalok,
Suhanó, fehér angyszárnny.

Múlás, újhódás, sorstitok
Korbácsolnak, mint szél a fát,
Viharzik bennem minden szép,
S minden kín, mi valaha fájt.

Futnék, rohannék... s megállok.
Két karom ernyedten lehull:
Balaton, ez a szerelem?...
Igy ejted az embert rabúl?...

**...Erre fecskefészkes a házak
eresze...**

Aranyló pírkeve zuhan a mezőre,
Lombsátrak függőnye madárfészkek őre.
Magasszárú fű közt jár kotló és nyája,
Minden kis dalosnak válaszol a párja.

Tündöklük Balaton, mint isteni ékszer,
Ötvösrabságot rá ékes lankasor ver.
Torkos szomjúsággal az utakat járom,
Lelkemről lehámlik a robotos járom.

Emberkígyó tábor fenekedik messze...
...Erre fecskefészkes a házak eresze...
S míg fulánklégió viaskodik, csíp, mar:
Rám csöndes béke száll... Serken a dal... a dal!

Nyárest az erdőben.

Balatonfüred.

Kar a karba', kéz a kézbe'...
Lombrések közt a hold néz be.
Emberpárok jönnek — mennek,
Forr a mustja szerelemnek.

»...Holtomig és holtodiglan«...
Óh, a csókban üdvösség van!...
Akkor tudjuk, ha elszállott,
S forró eskü ködbe mállott.

Mikor nyári szép estéken
Más sétálgat kéz a kézben,
S magunk ülünk a fapadon:
— Szívünkben sötétlő alkony.

Királyi nyoszolya.

Parázslik kék mennybolt aranyszélű rojtja,
Nap királyi Felség nyoszolyáját bontja,
Opállíliomok hasadnak nyomába',
S csókkoszorút kötnek Balaton fodrára.

Sápadó sárga fény aranypor-uszálya,
Tűzpiros rózsáit türkisz övvel váltja,
Pajzán báránylehők százcsillám taraja
Királyi nyoszolyán dús vánkossort rakja.

Ófelsége int... int... Bakony zöld hátáról,
Madárdal, harangok zengnek közel, távol...
Balatoni sellők búvós, tündér ujja
Kárpitok redőit sebtén összehúzza.

Vénusz kürtje harsan... s csillag testőrsereg
Milliárd lángszeme Balatonra nevet.
Ófelsége álmát teli hold virrasztja,
Ezüstgondolán jön, s kúszik a magasba...

Rabmagyarok kincse.

Vannak örökszép vallomások,
És van örökszép szerelem,
Balaton, míg partodat járom,
E gondolat játszik velem.

Szeretném bokrétába kötni:
Ahány szerelmes éjszaka!...
S minden mámor lantomon zengjen,
Mit elcsókoltak valaha!...

Te vagy ékes föld legszebb lánya,
Gyöngysor köríti homlokod,
Balaton, rabmagyarok kincse,
Esengő imát dalolok...

Füredi séta.

Játszó kis dalosok röpködnek az ágon,
Én is így szeretném csókolni a párom,
Nem törődni vele, mit mond világ szája,
Csak szerelmes vággyal szállni ágról-ágra.

Örülni a napnak, nyíló hársvirágnak,
Fészek öröminek, csendülő nótának,
Nem tudni, hogy merre, hol terem a bánat,
S szemébe kacagni leskődő halálnak.

Nem tudni, hogy világ sebző karma, nyelve,
Míg kapzsin kincsre tör, — hazug élre fenve, —
Ájtatosan tiltja ember bús fiának:
Ami százszor szabad az ég madarának.

Az enyém vagy...

Az enyém vagy s mindenkié
Forrószívű, örök asszony,
Selymes fodrú, vészes sodrú,
Csillámló, szép, nagy Balaton.

Az enyém vagy s mindenkié,
Viadalra még sem kelünk.
Érted te a csinját-binját,
Hogy kacérkodj' csalfán velünk.

Hogyha tegnap bosszantottál,
S záporoztak morcos felhők,
Ma szívedre ölelsz hévvel,
S vitorlád úzik langy szellők.

Holnap, ha mérgedben tombolsz,
S rázod tarajos bóbitád,
— Várjuk, hogy új nap virradjon,
S aranyözönnel kacagj ránk.

Az enyém vagy s mindenkié
Forrószívű, örök asszony.
S akit egyszer megöleltél:
Az visszatér, szép Balaton.

Halászdal.

Bakonyi szél suhanva száll,
A holdvilág magasan jár;
Vándorfelhő lenn csavarog,
Szép Balaton rámosolyog.

Ezüstkéve ring a vízen,
A parti sás rezdül, zizzen,
A szerelem titkon virraszt:
Enyhítgeti a sok panaszt...

Kunyhójában halászlegény
Búsan tilinkózik szegény,
Nincs vigasz nagy bánatára:
Szomorúság a csók ára.

Kitől kapta s kinek adta:
Érte lelkét odaadta.
Megcsalta a szó, az álom:
Nincs senkije a világon...

Milyen vagy Balaton?

Mint mikor pezsgőre aranyló bor ömlik,
S világkincs smaragdok féltékenyen őrzik,
Mégis tilosba tör mennykupola csókja,
S türkisz ragyogással duhajul beszórja:
Olyan vagy Balaton...

Majd opálmeződön szánt vörös barázda,
Mint a buggyanó vér, mint rózsák ringása,
Zafir kútak nyílnak következő percben,
S gyűrűződik fodrod arany-perecekben:
Ilyen vagy Balaton...

Akvamarinzöldbe símulsz nagy hirtelen,
S tejopál szigetek rajzanak szíveden,
Vasszürkén bukkannak titkos, őrző szemek...
Mikor vagy ígézőbb, mikor vagy százszorszebb?
Nem tudom, Balaton...

Kék Balaton.

Kék Balaton fordít egyet a sodrán,
Somogy felől zöldbe borul a hullám.
Nagy mennybolton elszürkül rőt estifény,
A teli hold felkúszik ég pérémen.

Erdőben a trillás csapat alszik már,
Zöld lombok közt szellő zizzen, illat száll.
Aranyszeges kárpitot ver az éjféli,
A szerelem tolvajúton jár s nem fél.

A sötétség meghitt barát, titkot tart,
Nem árulja el, kit sűrűn betakart.
Bokorban meg a holdvilág soh'sem jár...
Titok marad nyárájen: *ki* csapodár?!...

A kápolna kis harangja.

A kápolna kis harangja megszólal,
Egy szép leány imádkozik fennszóval.
Börtön mélyén rab panasza felcsuklik:
»Uram Isten, ne hallgasd meg, hazudik...«

»A rózsám volt, a galambom, szerettem...
Mégis megcsalt, futó-betyár így lettem.
Uram Isten, ne hallgasd meg, hazudik...
Ó a gyilkos!... S én öltem meg valakit...«

Erdei hangverseny.

Nincs karmester, sűgő, szűnpad,
Mennybolt tőrul, erdő, víz, rét.
Ezer torokból száll a hang,
S csendűl hegy-völgyön szerteszt.

Csűp-csűp... csacsognak verebek,
S bele zeng-bong száz kis trillás.
Szól a dal, fűtű, pacsirtaének,
S a rigó kőztűk a prűmás.

Lombsűrűben harkály kopog,
Kakuk szőlal, — kėrdem: hűny mėg?...
Ős az irűgy fűsvėny szőval
Nem mond tőbbet: csak hűt... csak hűt...

Kőzbe-kőzbe szarka csőrőg,
Elvėtve a gőlya őr szől.
Nap elė ha felhő csűszik,
Varjú rikolt: semmi sűnes jől...

Műndenre, min eltőprengek,
Vűlaszol e sőtėt madár.
S őr gaza van, — szőp az őrlet,
Csak ne volna annűy: »kár«... »kár«...

Gyere pajtás!

Fenn kóborog a holdvilág, a korhely.
Körülötte csillagoknak nem jut hely.
Széles kedvvel úgy mosolyog a földre,
Mintha mindjárt kocintani lejönné.

Gyere pajtás, igyunk békepotharát,
Ugyis régen leskelódsz a kert alatt.
A titkomat fűnek-fának kotyogod,
— De ezután becsukom az ablakot.

Hársfák virágzanak.

Hársfák virágzanak füredi határba',
Tenger dalos röpköd zöld-lomb kalitkába'.
Aranyeső esik, nyári nap kacagja,
Vándorfelhők sátrát bíborba foglalja.

Hársfák virágzanak, nyíló rózsaberkek,
Édes titka suttog csókos szerelemnek.
Nem igaz, hogy nincsen öröm a világon,
Csakhogy olyan rövid, mint a tűnő álom...

Vallomás a Balatonnak.

Reggel húsében csevegsz,
Mint madarak a lombokon,
S ezüstgyöngyökkel nevetsz
A kavicszórta partokon.

Langy szellő borzol, ringat,
Öledben sajkák vágnak rést.
Hajók orma bólogat,
S vitorláid szél bontja szét.

Megénekeltek költők
Viharzó forrón, epedőn,
Szerettek ifjak, aggok:
Bohón vagy vigaszt kergetőn...

Míg bolyongok partodon,
S lelkem magyar hajnalra vár,
— Elért sorsom, Balaton:
Szerelmes rabod vagyok már.

Leskelődés.

Muzsikáltak... Elmerengtem...
Holdat kutattam: merre jár?
S elém lejtett halk kecsesen
Táncoskedvű, bohó pár.

Felzsongtak daltöredékek,
S én néztem, lestem Valakit...
Szeme tüzeben látom-e
Titkos lelkének titkait?

S azt gondoltam, nincsen ember,
Kit ne övezne bús magány,
Ki ne lenne földi útján
Még önmagának is talány.

Muzsikáltak... Elmerengtem...
Majd partra csalt a holdvilág.
Az égi csósz fenn kóborgott,
S leste, mint én, — a más titkát.

Szép Balaton jut eszembe...

Szép Balaton jut eszembe, csókos, édes, nyári
[éjek láza...]
Azóta jég rian tükre'n, s kopár fákat vad, fagyos
[szél rázza...]
Azóta, hej! lépted nyomán csókvirágok nem
[fakadnak nekem,
Szívedhez az igaz útat mindhiába keresem...
[keresem...

Szép Balaton jut eszembe, csókos, édes, nyári
[éjek láza...]
Véremben ég mindörökre játszi múltak, forró
[múltak vágya.
Tüskés tarló tépi szívem... Más arat most, más
[köt kévét kedvre,
Nekem csak az emlék maradt, nekem csak
[könny... könny borul szememre...

Nincsen nálunk...

Nincsen nálunk selyem kárpit,
A pénz is csak ritkán jár itt.
Csikorgóban soh'se' fázunk,
Halpaprikást vacsorázunk.

Balatonon majd megélünk,
Szűk kunyhóban bőven férünk;
Hal és gyermek egyformán nő,
Igazszívű a szerető.

Amerre mi hálót vetünk,
Kiderül az ég felettünk.
Nem kívánjuk senki kincsét,
— Mi sem adjuk a magunkét.

Füredi éjszaka.

Csillagbrilliánsok szikráznak az égen,
— Tüzes vérvirágok gyászkötésű éjben.
Sudár fenyők, nyárfák lombja meg sem zizzen,
Tündéri tejútak fehér fátyla libben.

Nem a jelent élem, múlt időket járom,
Régi emléksírok mély ölét kitárom.
Hol volt, hol nem, egyszer... játszó, boldog
[gyermek...
Vajjon én voltam ő, ki most elmerengek?...

Sötét Föld is csillag a többi csillagnak,
Hol milliárd csoda, s minden titkok laknak.
Én, ki múltak árnyát jövődőbe úzom:
Döbbent ámulattal töprengek az Úrön...

Vajjon *Onnan* jöttem? Talán *Oda* térek?...
Harcra, szenvedésre mért hívott az élet?
Mit zár hívő hitem? S titkok, tagadások?
Mindent elrejtettél, *Ki* adtál világot...

Vadgalamb bűg...

Vadgalamb bűg az erdőbe',
Nap rejtőzik bús felhőkbe.
Zöld Balaton széles háta púpot ver,
Hajlik árbóc, sirályok röppennek fel.

Lelkemben is vihar készül,
Emlék ront rám kósza szélül.
Megered bánatom könnye, siratlak,
Valamikor de boldogan bírtalak...

Valamikor réges-régen...
Eltűntél, mint nap az égen.
Előlem gyászfelhő takar, nem lállak,
S az emlékek, — mint sirályhad, — elszállnak...

A Balaton délibábja.

Van kék Balatonnak egy ősi regéje,
Szájhagyomány fűzi idők veretébe.
Zalai part mentén vérszínű föld röge,
S rejtelmes mély a tó tükörsíma öle.

Monda szól: valaki leszállott titkába,
S talált *Sodomának* tornyos városára...
Vess keresztet ember, ha *Csöndtükkrét* látod,
Hátha valót rejtnek vízi délibábok?...

A füredi erdő.

A füredi erdő smaragdkincses lombja,
Trillás kis nótások boldog fészket ontja;
Gyémántzáport hullat rá csókoskedvű nap,
S éjjel a csillagok tábortüzet raknak.

Ezt a dalos erdőt olyan vígan járom,
Mintha nem is volna könny széles világon,
Mintha magam lennék kevély Sors gazdája,
S nem is emlékezném múltak bánatára.

Igazság tornya.

Tihany, magyar szabadság vagy!
Rabéjszakánkban égi fény...
Kettős tornyod: szent Igazság.
Örökmécsed: jövő, remény.

Óskirálysír... s egy bús szoba.
András és Károly: múlt, jelen.
Kripta s hajlék: óh, magyar sors,
Kínokban fogant küzdelem.

Harc és harc nemzetek léte.
Fegyver csöve: élet, halál.
Magyarok, nézzetek oda,
Hol büszkén Tihany tornya áll.

Hős szittyakard ezeréves
Dicsőségünk bástyája volt,
Kiköszörült minden csorbát,
Nem szennyezte sehol sem folt!

Véreim, látjátok Tihanyt?
Történelem hőroszán áll...
Felétek int, s azt kiáltja:
Gyáván pusztul, aki hátrál!

Szerenád.

Aranygondola, ezüsthabok,
Virágfűzések, nászi dal,
Tündéri éj, fény, ragyogások
Álomvilága kísért, csal...

A parton ülök, s nézlek... nézlek,
Szerelmes lovag, holdvilág.
S míg halk dalommal köszöntelek,
— Zsongnak távol melódiák...

Poéta vagyok, árva madár,
Hiteget csalfa lidércfény,
Egyre bolygok hontalan, mint te:
Körül a földnek dús övén.

Ezüstkévéd a vízen játszik,
Mint csodaforrás buzog, ring...
Csillagsűrű elsápad fényén,
S csónakraj dallal búcsút int.

A parton ülök, s nézlek... nézlek,
Szerelmes lovag, holdvilág.
Régen vártam, régen epedtem
E bűvös, nyári éjszakát.

Csókokra gondolok... S arra még,
Ha elfogy majd az égi tűz,
Ha sírbolt sötétje zár, takar:
E szerenádért oda tűzz!...

Hangulat.

Füredi platánok, tölgyek öblös sátrán
Turbékol a gerle, fészket ver a sármány.
Bíborló alkonyra borul opálkincs-ég,
S hajnalig mennybolton több pásztortűz nem ég.

Fekete bársonyból ver az éj kárpitot,
Kukucsálnak rajta kéktüzű csillagok,
Hajló nádas susog, remegnek dús lombok,
Alszik nagy Balaton, nem hány-vet zöld fodrot.

Mély, beszédes csöndben virrasztok nyáréjben,
Titkos óra nyűgöz, mint rege regékben...
Lényem éggel-földdel összeforr zárt óvbe,
S nem hiszem, hogy egyszer elmegyek — örökre...

Sió öblében...

Sió öblében naszádok...
Süket és vak az éjszaka.
Levél nem mozdul, fojt a csönd,
S az égnek nincsen csillaga.

Míg ébren töltöm éjemet,
Árulkodik szívek titka.
Felsír hegedű, dalolnak:
Óh, édesbús romantika...

Hát van még éjjelizene?
Van még költői vallomás?
Szomszédomban zsalu billen...
S új dallamra gyújt a prímás.

Sió öblében naszádok...
S míg vak éjre hajnal serken,
Partján csókos emberpárok
Lombhúsra lelnek kettésben.

Nem járok én arra...

Nem járok én arra, hol a csókot lopják.
Nem kérem én kölcsön senki boldogságát.
Kis kunyhóban lakom, szűkös a kenyerem,
De azt becsületes munkával keresem.

Halászlegény vagyok, Balaton a gazdám,
Egy szál piros rózsát találtam a partján.
Enyém lesz a rózsza, enyém lesz a csókja:
Megélünk majd ketten a halászkunyhóba'...

A hajó vitt...

Kék párafátylak hullámozottak
Szelíd, zöld lankák dombsorán,
A Tűzkirály aranyló pírral
Mosolygott felhők sátorán.

Balaton szunnyadozva rengett,
Színcsók tobzódott lágy fodrán,
S nézett, mint szerető asszonyszem
A kedves távozó után.

A hajón ültem... Halkan siklott.
Lengett a zászló s alkonyszél.
Éket vágtunk... Tarajos ár nyílt
A tó rejtelmes habtestén.

Rőt bronzosan Tihany ragyogott,
Füred smaragdja megcsillant.
Aranyzuhatag a napig tört,
S lilán kéklelt somogyi part.

A hajó vitt... vitt... S én búcsúztam,
Mint szerelmes, ki visszatér...
Kit búbájjal köt minden óra,
S a távolba is elkísér.

Csak azért se'!

Dudálj, dudálj, te bolond szél, hegedülj Bakonyon,
Nekem ugyan nem parancsolsz, *én vagyok Balaton!*
Köntösöm meg nem tépheted, nem rakhatsz rám

[tornyot,
Amikor majd nekem tetszik, én *akkor* háborgok.

Dudálj, dudálj, te bolond szél... Markomba
[nevetek.

Aki bátor, vitorlát bont... Tréfásan enyelgek...
Megmutatom, hogy *ki* az úr, *kinek* van hatalma:
Mig a fákat csavargatod, ölemben ring sajka...

Hozsánna, nyár!

Ablakom alatt vad lárma,
Összegyűlt a dalos sereg.
Sürgönydróton a találka,
Haragszom: hess!... És nevetek.

Mi az, trillások, mi történt?
Meghalt egy sorstárs?... született?...
Fúrj haragszik, vagy a fecske?
Leverték tán' kis fészketek?

Még korán van, alig virradt,
Hess el innen! Alszom... alszom...
De a dal csak zúg, zeng, csendül,
Ujjongását egyre hallom...

* * *

Rőt ragyogás, aranylángok:
Balaton felett kelő nap...
Hozsánna, nyár! kincses szépség,
Veled éneklek daloshad.

Sirály szállott.

Sirály szállott az árbóca,
Üres maradt ma a varsa,
Elvitte a szerencsém,
Kedvesem is másra nézett.

Nádas alját felkutatom,
A kunyhókat szemmel tartom.
Jaj, ha kutya jár a kertbe':
...Egy csillag lefut ma este...

Poézis.

Szeretem álmok rejtélyét,
Titkát kutatom: mit jelent?
Sorsszálaként fűzőgetem
A pusztá, mérő véletlent.

Sejtelmek fátylát lebbentem,
Minden kísért, ami talány.
Balaton, mégis megleptél:
Varázslat búve szálla rám.

Pariodon ültem, búcsúztunk.
Nem volt szónoklat, ünnepély.
Hajóra vártam... S már intett
Habod lágyselymű, zöld ölén.

S jött egy gyermek: senki fia.
Meztlábas kis apróság.
Három éves... Tán' annyi sem.
Ölében halom hársvirág.

Embercsoportba verődött,
S szétnézett ijedt tétován.
Mi készítette...? Hozzám futott,
S illatos terhét szórta rám.

Kedves perc volt... Ugy éreztem:
Balaton, te küldesz babért...
Nyíló hárssal, gyermek kézzel
Sok szerelmes kis dalomért.

Halászáalom

Dalos ajka, dolgos keze van az én galambomnak,
Halászkunyhó, halászháló nevelte hű páromnak.
Langy estéken megértésben üldögélünk a parton;
Csókolózni, hinni, várni megtanít szép Balaton.

Nászköntösünk ő himezi, rak majd puha fészket,
Fiókáink szárnyrakelnek, munkasorba érnek.
S ha elhagyjuk gyöngysor kerek Balatonvilágot,
Kunyhó, varsa tovább szövik az ős halászálmot.

Versengés.

Aranyhíd zuhant a földre,
A Nap Balatonra lőkte.
Somogytól zöld Bakonyig ér, —
S ott lecsúszik a tűztányér.

Felhőcsücskök bíborszéle
Ezer színt vált az estszélbe',
Páváskodik valamennyi,
Törtet, első akar lenni.

Balaton mosolyog rajta,
Csillogásuk visszaadja,
S ahány színe van az égnek:
Tükrében mind jól meglérnek.

A holdvilág, a vén kaján,
Írígykedik Somogy táján.
Felkúszik az alkonyégre,
S elsápad a felhők képe.

Most ő akar az úr lenni,
Elkezd ezüsthídat verni,
De Bakonyig soh'sem halad:
Somogynál a parton marad.

Lakodalom.

Ma reggel a sárgarigó szerte fűtyölgette,
Lakodalmat ül Balaton, azért van jókedve.
Gyémántköntös csillog rajta, lombkoszorút tett fel.
Gyöngyuszálya Zala partján tűzbíborban sleppel...

Ki a legény? Szép vőlegény? — kérdezzetik tőle.
Kiváncsi rá erdők, mezők minden dalos őre.
— Nem látjátok, — mond a rigó — kinek jár
[kedvébe?]
...Napisten ült tűzes csókkal az ég szekérére!...

Balatonparti idill.

Szomszédomnak van egy vörös kakasa,
Isten uccse, felöntött a garatra.
Szakadatlan kukorikol: kikirí...
S a tyúkokat ide-oda kergeti.

Hajnalpírnak fakó égen nincs nyoma,
S már riogat, mint egy veszett trombita.
Álmom veri, felpattan rá két szemem.
Káromkodom: ördög vigyen, szemtelen!

Hallod-e, gaz vértarajos, rőtbegyes,
Ne légy olyan csélcsap, ledér, nagy szeles.
Mert tyúkjaid búbánatban meghalnak, —
S én meg bicskát keríték a nyakadnak.

Balatoni statisztika.

Júniusban hűvös voltál,
Előkelő... zord... kegyes...
Borult éggel, csípős széllel,
Nagy hajókkal, halk, kecses.

Júliusban szerelmes lett
Örökifjú vágyszíved,
S csókos öled ringásában
Tobzódott minden híved.

Elbúcsúztunk... Nem láttalak,
S titkon érted epedtem...
Szép Balaton, tudom, érzem,
Te lész holtig — szerelmem.

Önző tanács.

Szél úr fűtyül; eső csap, vág, mint pletykahad

Nagy Balaton szürke, fáradt, mintha öreg lenne.
Fakó ráncba húzódik lágy, gyöngyhabok ringása,
Halk sirámok zizzennek dús, bólogató sásba'.
[nyelve,

Vigyázz, vigyázz, nagy Balaton, kendőzd hervadt

Imádóid jobban köti örökifjú csábod.
[ráncod,

Légy óratos, el ne érjen szép asszonyok sorsa,
Mert ha vénülsz, lovagjaid elkallódnak sorra...

A cigány húzta...

Balatonpart.

A cigány húzta... Egyedül mentem.
Parti fák közt szél suhant,
Felhő foszlányok tarajos szélén
Hold sarlója kibukkant.

A cigány húzta... Zsongott régi dal,
Kisértett régi emlék...
Nem tudom, hogyan?... Szívem feljajdult,
S könnyvirága kínozt, ég...

A cigány húzta... És én tettem
Porladt csókok panaszát.
Valakit, akit híven szerettem...
— S egy régi szép éjszakát.

Tévedés.

Balatonpart.

Vörös lett az orrom... hegye lángol éppen,
Mint ki elmerülget kulacs örömében.
Három mérges Vulkán okád tüzet rajta,
Három dühös szúnyog viszketősre marla.

Vérszopó bestiák, cérnaszál legények,
Orromat nézitek Igéret-földjének?!
Ahol kedvetekre dőzsölhettek hárman,
— Pedig csak gyöngyöző, telikupás nyár van.

Örök vagy Balaton.

Szivárványa ragyog Balaton tavának,
Vitorla-pillangók zöld szalagján szállnak,
Kéklő lankasorok mintha álmodnának...

Nap bíboruszálya alkonyatba réved,
Száll teliholdas éj, mint bűvös ígézet,
Mint esengő vágyak, felsíró emlékek...

Idők kezdetében, idők múlásában,
Tegnapok eltűnnek Holnapok harcában,
S a *Ma* örökké él Balaton habjában...

A *Ma*, a szín, a fény... S én, ki vágyva nézem,
Ki a Múlandóság halk szelét már érzem,
Nekem, az embernek: halál földi bérem...

„Ökeme.”

Aranykalász ring, dül... Napisten aratja.
Dús fényrendek, kévék zuhannak kazlakba.
Holdasszony sarlója markot szed éjente.
Csillagsűrű vigyáz a szérús kertekre.

Nagy Balaton partján a szerelem ébred.
»Ökeme« sem kullog utolsó legénynek.
Rendet vág Napisten szilajtűz módjára,
— S hullanak a szívek csókeső sodrába.

Elbújt a nap.

Szürke az ég, haragszik nagy Balaton,
A fellegek tornyot raknak nyugaton.
Elbújt a nap, aranyeső nem kacag,
Bús a szívem, szeretni már nem szabad...

Virradatra a magas ég kiderül,
Csak én leszek mindörökre egyedül.
Zöld Balaton fodros hátán sajka ring:
A szerelem forró csókja búcsút int...

Balaton könnye.

Vészfelhőkben tűzkorbácsok cikáznak,
Zápor szakad, nagy Balaton megárad.
Szélvert parton asszony zokog, könnyörög,
Haragvó ég szavába vág, mennydörög...

Viaskodik könnyű sajka az árral:
»Ur Isten légy szegényekkel, árvákkal...!«
Jajszót vihar szelek szárnyán elhordja,
Halászbárkát elnyeli hullám sodra.

Halálba ment ura után az asszony,
Üres maradt halászkunyhó a parton.
De bús lelke visszajár a viharba':
Azért nyög, sír a Balaton haragja.

Bakonyi dal.

A csillagok bólogatnak egymásnak,
Fiastyúk meg göncölszekér fenn járnak.
Bakony mögül kúszik a hold sarlója,
A babámnak lesz majd sírni valója.

Nem vagyok én akárkinek szolgája,
Híres Bakony hozott engem világra.
Bicskát hordott az apám is magával,
Még sem fogott kezét csendőr markával.

Szép Balaton sása között meglessem,
Kit ölelgetsz, hűtlenszívű kedvesem.
Nem mondom meg senki emberfiának:
Kivetí nagy Balaton, ha megárad...

Szemrehányás.

Önnek írok szép Balaton,
Búcsúzzunk édes asszonyom!
Tenger vallomást súgtam el, —
S ön játszott... játszott szívemmel.

Előbb gőgös volt, zord, néma,
Alig pillantott rám néha...
Minden kincsét elrejtette,
S vad szél fűtyölt szerelmemre.

Búsan éltem, zárt magányba',
Mint akinek szíve árva.
S most, hogy hajóm úszik velem:
Ön rám kacag szerelmesen...

Kéknél kékebb... zöldnél zöldebb...!
Asszonyom, ön soh'sem volt szebb,
Mint e fájó pillanatba',
Midőn búcsút int hű rabja...

Balatonboglári fák.

Ahogy hajladoztok, bohón integettek,
Langy esti szellőben halkan megzizzentek,
Ahogy vihar szelét délcegen álljátok,
S buja sátratokon vad zápor lejt táncot,
— De nagyon szeretlek!
Sohasem feledlek...

Ti vagytok várai kincses, termő nyárnak,
Fészket adtok az ég kóbor dalosának,
S ahogy holdas éjben sötéten őrt álltok,
Míg hajnal ragyogás aranya dül rátok:
— De nagyon szeretlek!
Sohasem feledlek...

Balatoni sajkák.

Nagy fehér pillangók, balatoni sajkák,
Vitorlás szárnyatok langy szellők himbálják;
Azúrkék mezőben nyílnak gyöngybarázdák,
S Napkirály kedvére táncok-táncát járják.

Nagy fehér pillangók, balatoni sajkák,
Lengjen lobogótok, míg világ a világ;
Izmos magyar karok hajtsák az evezőt,
S boldog magyar érjen boldogabb Jövendőt!

Balaton-flirt.

Amikor én te utánad jártam,
Ért a kalász bakonyi határban.
Somogy partján bíborrózsák égtek,
Napszálladat szőtt rájuk árnyfészket.

Mosolyogtál, hitegettél, — csalfa!
— Mint akinek egész világ rabja.
Igérgetted, de nem adtál csókot,
Írígylő felhő mérges szemmel lógott.

Most, amikor búcsút intek, megyek,
S pásztorórát, csókot nem esengek,
Karod tárod, suttoysz szerelmesen:
»...Tüzes a nyár... ölelj meg kedvesem...«

Színorgia.

Buja nyárfasorok mentén
Nap palástot terít sebtén.
Aranypikkely nagy Balaton,
Sellők tánca lejt habokon.

Tündérfátylak ereszkednek,
Szűz ragyogások születnek.
Mintha ég s föld tüze, lángja
Egyesülne szent csodába'...

Végítélet... vagy teremtés?...
Elnémulok... a szó kevés.
Lelkem ujjong, döbben, ámul:
Uram!... trónod fénye tárul.

Adieu Füred ...!

... És lengenek a vitorlák,
Integetnek a parti fák...
Mint csókos ajkak, könnyező szemek.
Hajóm úszik, ring... Balaton, megyek,
Isten veled!

Tied voltam, szerelmesed,
Énekeltem szépségedet.
Szívem hárfáján virágzott a dal,
Im, több rabod van hű kobzosoddal...
Isten veled!

Ereszkednek páraárnyak,
A sirályok mélyen szállnak.
Mosódik Füred... Néznek rám sokan:
...«Ni, egy asszony sír...» S ajkamról suhan:
Adieu Füred!...

Balatonparti madarak.

Ablakomból nézlek piros rózsabokrok,
Fehér léckerítés, vadgesztenye lombok,
Nyárszötte rivalda... bíborló fény s árnyak...
Névtelen művészek, — tapssal hívlak, várlak!

Mezők őshimnusa, gyémántkürt ajkatok,
Nagy pöeta álom... s kis ezüst harangok...
Kék ég madarai, névtelen művészek,
Dalotok a szent dal, istenadta ének.

Magyar tenger.

Magyar tenger, szép Balaton, édes hazám gyöngye,
Áldott legyen selymes fodrod, óspartod göröngye.
Széles világ minden tája más nemzetek hona,
Viharfelhős magyar égen te vagy a korona.

Teremtéskor csokrot kötött színpompából Isten.
Leejtette habtükrödre... Sehol párod nincsen.
Szikrázol a nap tűzében, mint drágakőcsoda,
Teli holdnak te vagy ringó, ezüstoffény sátora.

Dús szivárvány opálíve végighever rajtad,
Kendőzgeted ékes arcát a tornyos mennyboltnak.
Szemedbe néz csillagtűzek örökéggő mécse,
S bevilágít rab, keserű *Magyar Sötétségbe*.

A csönd tornya.

Fák sudara bólogatott,
Súrlódott az ablakon,
A széthajló lombok között
Kukucskált zöld Balaton.

Zala partján lanka gyöngysor
Kéklett ékes reggelen,
S összeforrt a nagy Természet,
Mint csókban a szerelem.

Mosolygott az egész világ,
Döcögött nap szekere,
S ha ég dombján tetőre ért,
— Vette útját lefele.

Napszálladat varázsával
Szivárványszép Balaton
Habköntösét váltogatta,
Míg sötétült az alkony.

A végtelen kék kárpitot
Kivérték a csillagok...
Nem tudom, hogy *mikor* volt szebb?
Nem tudom, hogy *mikor* jobb?

Kővárosban szomjat érzek,
Elfog kínzó tikkadás...
E bús, rövid emberélet
Csupa alku, lemondás.

Hajt az iram, robotolok,
A csönd tornya szép emlék...
— S én ott minden falevelet
Megcsókolni szeretnék.

Költő útja.

Költő útja csupa túske,
Költő szíve: Egy Világ...
Bárhova is veti sorsa:
Ajkán nyílik dalvirág...

Nem kérdezi, mi a bére,
Dalolni jött, hát dalol...
Az Időnek visszhangja ő,
És holtáig robotol.

Költő útja csupa túske,
Költő szíve: Egy Világ...
S mint az erdők dalosának,
— Otthona a bokor s ág.

TARTALOM:

Terem a dal...	3
Balaton.	4
Hajnalhasadás Balatonparton.	5
Két bronzos fej.	6
Vihar a Balatonon.	7
Szívárvány.	8
Hé, cigány, húzd!	9
Balaton, ez a szerelem?...	10
...Erre fecskéfészkes a házak eresze....	11
Nyárest az erdőben.	12
Királyi nyoszolya.	13
Rabmagyarok kincse.	14
Füredi séta.	15
Az enyém vagy...	16
Halászdal.	17
Milyen vagy Balaton?	18
Kék Balaton.	19
A kápolna kis harangja.	20
Erdei hangverseny.	21
Gyere pajtás!	22
Hársfák virágzanak.	22
Vallomás a Balatonnak.	23
Leskelődés.	24
Szép Balaton jut eszembe....	25
Ninesen nálunk...	26
Füredi éjszaka.	27
Vadgalamb bűg...	28
A Balaton délibábja.	29
A füredi erdő.	29
Igazság tornya.	30

Szerenád.	31
Hangulat.	32
Sió öblében...	33
Nem járok én arra...	34
A hajó vitt...	35
Csak azért se'!	36
Hozsánna, nyár!	37
Sirály szállott.	38
Poézis.	39
Halászálom.	40
Versengés.	41
Lakodalom.	42
Balatonparti idill.	43
Balatoní statisztika.	44
Önző tanács.	45
A cigány húzta...	46
Tévedés.	47
Örök vagy Balaton.	48
„Ökeme.”	49
Elbújt a nap.	50
Balaton könnye.	51
Bakonyi dal.	52
Szemrehányás.	53
Balatonboglári fák.	54
Balatoní sajkák.	55
Balaton-flirt.	56
Színorgia.	57
Adieu Füred...!	58
Balatonparti madarak.	59
Magyar tenger.	60
A csönd tornya.	61
Költő útja.	62

A címlap rajzát készítette:
B. MOSDÓSSY IMRE festőművész.

